

Dziecko zahamowane

25.06.2020

Symptomy zahamowania psychoruchowego można zaobserwować w kilku sferach rozwoju dziecka.

W sferze ruchowej objawia się ogólnie zmniejszoną ruchliwością, brakiem spontaniczności, dziecko jest ogólnie spowolnione, jego ruchy są ciężkie i powolne.

W sferze poznawczej dziecko odznacza się słabym i zwolnionym reagowaniem poznawczym, pomimo większych możliwości intelektualnych wolniej kojarzy i rozwiązuje zadania, niezależnie od sytuacji zewnętrznej i stopnia napięcia emocjonalnego.

W sferze emocjonalno-uczuciowej obserwuje się osłabione reakcje uczuciowe, również na bodźce czy sytuacje, które przez większość dzieci są silnie przeżywane. Takiemu osłabieniu reakcji może, ale nie musi towarzyszyć brak przeżyć emocjonalno-uczuciowych, widoczny jako ograniczenie reakcji werbalnych, mimicznych, obojętność czy apatia.

Dziecko o cechach zahamowania emocjonalnego z trudem nawiązuje kontakt werbalny, w sytuacjach zadaniowych przeżywa stres nieadekwatnie silny w stosunku do wywołującego go bodźca. Wśród przeżywanych emocji dominuje, wyznaczając sposób jego zachowania, lęk. Ujawnia niską samoocenę, poczucie nieakceptacji.

Zahamowanie emocjonalne, często obok innych, między innymi intelektualnych czynników, zakłóca funkcjonowanie w roli ucznia. Wpływa ujemnie na rozwój werbalnej sfery funkcjonowania poznawczego, zdolności werbalizacji, komunikowania słownego.

Uczeń przejawiający zahamowanie emocjonalne winien zostać otoczony atmosferą szczególnej akceptacji i życzliwości, a także indywidualną opieką nauczyciela podczas nauki bieżącej i uzupełniania ewentualnych braków programowych. Formy pracy dydaktycznej należy dobierać stosownie do specyfiki rozwoju dziecka, tak by minimalizować przeżywany przez nie stres, narastający w sytuacjach ekspozycji. Zaleca się zatem odpytywanie z ławki, na siedząco, bez ponagrania ani ograniczania czasu odpowiedzi.

Wzmacnianiu poczucia własnej wartości dziecka i podnoszeniu jego samooceny sprzyjać będzie minimalizowanie negatywnego oceniania, zastępowanie ocen niedostatecznych opisowymi, a jednocześnie dostrzeganie i nagradzanie minimalnych nawet przejawów aktywności i postępów w nauce, oceniając je w odniesieniu do możliwości dziecka, bez porównywania z osiągnięciami klasy.

opracowała: Agnieszka Ostrowska-Knot, psycholog